

המבקשות:

1. ש.ק.ב.

2. ד.ק.ל.

ע"י ב"כ עו"ד בועז קראוס

נגד

משיב:

י.ק.

ע"י ב"כ עו"ד רנן גרשט

החלטה

העובדות:

1. בפני בית המשפט מתבררת שאלת תוקפה של צוואת המנוחה, הגב' ש. ק ז"ל, שהינה סבתם של הצדדים בתיק זה.
2. המנוחה ערכה שתי צוואות, האחת ביום 15.4.2004 והשנייה ביום 5.8.2004. צוואתה של המנוחה, העומדת לבירור, הינה צוואתה המאוחרת, שבקשה לקיומה הוגשה על ידי המשיב.
3. ביום 21.11.11 העיד בפני בית המשפט עורך הצוואה, עו"ד אבי גרודברג. בהתאם לדבריו של עו"ד גרודברג, המנוחה סרה למשרדו ללא כל תיאום מוקדם, ללא ליווי של איש תוך שהיא מבקשת אותו לערוך עבורה צוואה חדשה במקום צוואתה הקודמת מיום 15.4.2004.
4. לדברי העד, הוא שמע את רצון המצווה וערך עבורה צוואה בהתאם לכך, צוואה, שכאמור, עומדת במוקד הדיון שבפני.

5. ביום 1.12.11 הגישו המבקשות בקשה למתן צווים כדלהלן:

א. צו המורה לכל חברת סלולר למסור לח"מ מידע בדבר כל מספרי הטלפון הסלולרי שהיה רשום על שם המנוח י. ק ז"ל ו/או צ. ק ו/או י. ק בשנת 2004.

ב. צו המורה לכל חברת סלולר למסור לח"מ כל מידע בדבר איכון מספרי הטלפון שהיו על שם המנוח י. ק ז"ל ו/או הגב' צ. ק ו/או י. ק לרבות המספרים המפורטים להלן וזאת למועדים 15.4.04 ו- 5.8.04...

6. בגוף הבקשה, נטען כי מהיכרות המבקשות את המנוחה, האפשרות כי המנוחה תגיע לבדה במונית למשרדו של עו"ד גרודברג איננה אפשרית, לרבות בשל מצבה הפיזי באותה העת. לפיכך, ועל מנת להזים את עדותו של עו"ד גרודברג, ביקשו המבקשות לאשש את טענתן באמצעות תוצאות איכון מכשירי הטלפונים הסלולאריים של בני משפחתה של המנוחה, לרבות נכדה, המשיב.

7. לאימות עובדות הבקשה, צורפה לבקשה תצהיר מטעם המבקשת 1.

8. לאחר שבית המשפט ביקש את תגובת המשיב, הגיש האחרון את תגובתו וביקש לדחות את הבקשה על הסף. חשוב לציין כי למרות שהתגובה רוויה בטענות עובדתיות, לא מצא לנכון המשיב לתמוך תגובתו בתצהיר מטעמו.

9. בתגובתו הארוכה של המשיב, נטען כי יש ליתן אמון בעדותו של עו"ד גרודברג, אשר העיד, כאמור, כי המנוחה הופיעה במשרדו בגפה ללא נוכחות בני משפחה כלשהם. עוד נכתב כי עצם הגשת הבקשה נועדה ליצור מניפולציה ופרובוקציה, מתוך ידיעת המבקשות כי המשיב יסרב למתן הצו ולפיכך, הן תבקשנה לראות בסירובו כפועל לטובתן.

10. עוד נטען כי היעדרות לבקשה תוביל לפגיעה חמורה בפרטיות, מה גם שתוצאות האיכון אינן חד משמעיות, שכן אין ביכולתן של החברות הסלולאריות למסור מידע ממוקד על נקודה ספציפית בה נמצא המכשיר הנייד, אלא מידע כללי על הימצאות המכשיר ברדיוס של 500 מטר ממקור שידור (אנטנה).

11. יוצא, איפה, כי אם וככל שיינתן צו, ייתכן כי מכשירו הנייד של המשיב יזוהה כנמצא באזור משרדו של עו"ד גרודברג מבלי לדעת בוודאות היכן בדיוק מוקם מכשיר הנייד באותו מועד רלוונטי.

דיון:

12. נחה דעתי כי יש לקבל את הבקשה, הן מהפן הפרוצדוראלי והן מהפן המהותי.

הפן הפרוצדוראלי:

13. אין חולק כי המשיב לא טרח לצרף תצהיר לתגובתו ולפיכך אין בפני בית המשפט כל טענה עובדתית מטעמו בהקשר לבקשה. צד אשר מחליט, בין במודע ובין שלא במודע, שלא להגיש תצהיר נוטל את הסיכון שבמחדלו ובית המשפט לא ישעה לטענות עובדתיות מטעמו, אשר מצאו מקומן בין בתגובתו ובין בטיעוני ב"כ.

14. לא אחת צד נמנע מצירוף תצהיר על מנת שלא לחשוף עצמו לחקירה נגדית ועל מנת שלא למסור גרסה כלשהי. אמת הדבר כי לעיתים אי הגשת תצהיר מטעם בעל הדין הינה תוצאה של מחדל ב"כ, אולם במקרה דנן אין כך הם פני הדברים.

15. בדיון שנקבע לבירור הבקשה ביום 22.12.11, טען ב"כ המשיב בפה מלא כי לא הוגש תצהיר מתוך בחירה ולא מתוך מחדל, באומרו: "הטיעון שלנו הינו טיעון משפטי...". (עמ' 69 לפרוטוקול, שורה 3).

16. משכך, הטענות בדבר פגיעה בפרטיותו של המשיב לא תוכלנה להישמע ללא תצהיר מטעמו וללא שהעמיד עצמו לחקירת. אמת הדבר כי מדובר בשאלה משפטית כמו כל יתר השאלות המונחות לפתחו של בית המשפט, אולם בית המשפט לא יוכל לקבוע האם צו מסוים שיינתן יפגע או לא יפגע בפרטיותו של אדם, ללא שאותו אדם יתכבד ויפרט לבית המשפט את הפגיעה הנטענת מאותו הצו.

הפן המהותי:

17. אף מהפן המהותי, יש לקבל את הבקשה.

18. כל מי שמצוי בסכסוכי ירושה מודע לקושי לברר עד תום את טענות הצדדים בדבר נסיבות עריכת הצוואה. העד המרכזי, רצון הגורל, איננו מצוי עמנו ואיננו יכול להעיד על נסיבות המקרה.

19. עקרון על בדיני ירושה הינו קיום רצון המצווה. הסוגיה שהובאה לפתחי הינה בירור רצונה החופשי של המצווה והאם נסיבות עריכת הצוואה המאוחרת עולות בקנה אחד עם רצונה החופשי.

20. עם כל הכבוד לעדויות עדי הצוואה, אי די בכך ואין להביע פליאה כי הצד המתנגד לבקשה לקיום הצוואה, יבקש לערער את עדויות העדים או להרהר אחר נסיבות המקרה. בקשה זו, הינה בקשה להזים את עדותו של עו"ד גרודברג ומן הסתם, אין בהיעתרות לה משום הבעת עמדה כלשהי בעד או נגד עדותו או משום קביעה כזו או אחרת באשר למהימנות עדותו.

21. זכותו של בעל דין לבקש להזים את עדות יריבו או עדות צד ניטראלי, ובית המשפט לא יחסום צד מלהביא עדות הזמה, אלא אם כן, הבאת העדות תפגע באינטרסים מוגנים שהפגיעה בהם עולה על הזכות לדרוש את עדות ההזמה.

22. במקרה דנן, לא כל שכן לאור טענת ב"כ המשיב כי איכון המכשיר הסלולארי איננו מדויק ולא יוכל להוכיח בוודאות הימצאותו של המשיב במשרדו של עו"ד גרודברג במועד הרלוונטי, הרי שבית המשפט מתקשה לרדת לסוף דבריו של ב"כ המשיב, לאמור כי פרטיותו של המשיב תיפגע.

23. תקנה 158(א)(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 קובעת כי: **"התובע רשאי לפתוח בהרצאת פרשתו ויביא ראיותיו, לרבות ראיות שבכתב, אחריו רשאי הנתבע להרצות את פרשתו ויביא ראיותיו הוא; בית המשפט רשאי, לפי שיקול דעתו, להרשות לתובע להביא ראיות מפריכות"**.

24. התקנה מתייחסת לזכותו של התובע להביא ראיות הזמנה, בין היתר, משום שאנו מצפים כי התובע ידע מהי עילת התביעה וחזקה עליו משהגיש את התביעה כי יוכל לעמוד בנטל הבאת הראיה ובנטל ההוכחה. מאחר והתובע מודע לטענות הנתבע רק לאחר הרצאת טענותיו, והוא נחשף לעדויות הנתבע ועדיו, רק לאחר שמיעתם, הדין מכיר באפשרות להתיר לאותו תובע לבקש להזים את עדויות הנתבע.

25. עדות הזמה מטרתה להביא ראיות מפריכות אשר עשויות להוכיח כי עדי בעל הדין שכנגד לא היו דוברי אמת. עדות שכזו, מטבעה, מקומה יהיה לאחר שבעל הדין שכנגד סיים את הבאת הראיות, ומטרתה היא לאפשר לתובע לנסות ולהפריך ראיות אותן הביא הנתבע בדרך זו או אחרת במידת הצורך.

26. בע"א 2825/01 **כלל חברה לביטוח בע"מ נ' אולמי מלכה בע"מ** (פורסם בנבו), התייחס כבוד השופט שלמה לויך לזכותו של בעל דין לבקש עדות הזמה בקובעו:

”אכן, גם על יסוד הנחות אלה, רשאי היה בית המשפט, מכוח שיקול דעתו, להרשות למשיבה להביא ראיות מפריכות, כדי לפגוע במהימנותו של עד, שהעיד מטעמה של המבקשת על קיומו של אירוע קונקרטי - לגירסתה בלתי צפוי - שהמשיבה חולקת על קיומו; עדות כזו שהשופט זילברג ז”ל הגדיר אותה כ”עדות הזמה” מותרת היא בגדר תקנה 158(א)(1) לתקנות סדר הדין האזרחי... ומהווה אחת מתכליות התקנה. בנסיבות העניין, היא עשויה אף להיות מכרעת” (עמ’ 2 לפסק הדין).

27. במקרה דנן, טענת המבקשות כי הופתעו מדבריו של עו”ד גרודברג – לאמור כי המנוחה הופיעה במשרדו ללא כל תיאום מוקדם, ללא ליווי, הגיעה למשרדו בגפה ועזבה את משרדו בגפה – הינה סבירה בנסיבות העניין, כפי שבאה לידי ביטוי הן בבקשה שנתמכה בתצהיר והן בעדותה של המבקשת בדיון.

28. למען הסר ספק, אין באמור לעיל משום הבעת עמדה ביחס לטענה גופה וביחס למהימנות עדותו של עו”ד גרודברג, אולם יש בה די על מנת לאפשר למבקשות לבקש להזים את עדותו של עו”ד גרודברג, באשר היא בגדר טענה מפתיעה.

29. בר”ע 1498/09 יעקב בן דוד אוחיון נ’ יאיר גולדפינגר (פורסם בנבו), קבע בית המשפט העליון כי:

”לערכאה הדיונית שיקול דעת רחב לגבי התרת הבאת ראיות מפריכות, שהוגדרו בעבר בפסיקה כ”עדויות הזמה” (עמ’ 4 לפסק הדין).

30. הדרך הטובה ביותר הנראית לבית המשפט לעשיית משפט צדק הינה בהיעתרות לבקשה זו ולא בדחייתה. מושכלות יסוד כי: ”... המשפט עומד על האמת, ביסוד ההליך השיפוטי עומדת חשיפת האמת” (ע”א 1412/94 הסתדרות מדיצינית נ’ גלעד, פ”ד מט(2) 516).

31. בע”א 1412/94 הנ”ל, הובאה התייחסות מקיפה לצורך לחשוף את האמת. בית המשפט העליון קבע כי:

”ביסוד ההליך השיפוטי עומדת חשיפת האמת (ראה רע”א 6546/94...). מטרת ההליך השיפוטי כולו הינה - כלשונו של הנשיא זמורה - ”להוציא כאור משפט” (ע”פ 1/48...). תפקידו של ההליך השיפוטי - האזרחי, הפלילי והמינהלי - הינו ”לחשוף את האמת, וזו מטרתו העיקרית” (ע”פ 951/80...). תפקידו של השופט, הוא ”התפקיד לעשות כדי שהאמת תצא לאור העולם” (מ”מ הנשיא השופט אגרנט בע”א 153/60...). ”לאמת יוציא משפט” (ישעיהו, מב, ג). ”משפט אמת שפטו” (זכריה, ז, ט). אכן, מרבית דיני הראיות מבוססים על הרצון לגלות את האמת. גילוי האמת משרת את האינטרס של הפרט המתדיין. הוא משרת את אינטרס הציבור. מכאן גם זכותו של הכלל לעדותו של כל פרט...” (שם, עמ’ 522).

32. למרות שעקרון חשיפת האמת איננו מוחלט, וייתכנו מקרים בהם הוא ייסוג מפני אינטרסים אחרים שיש להגן עליהם, אולם לא מצאתי בהליך שבפני אינטרסים ברי הגנה הגוברים על דרישתן של המבקשות לעשות לחשיפת האמת.

33. בניגוד לטענות ב"כ המשיב, אין המדובר באיכון מכשיר הסלולארי של המשיב ב"זמן אמת" ואין משמעות הדבר כי מבוקש להתחקות אחר המשיב, אלא כל תכליתה של הבקשה הינה לנסות לאשש או לסתור את עדותו של עו"ד גרודברג, כאמור לעיל.

34. למותר לציין כי שאלת הימצאותו או אי הימצאותו של המשיב במשרדו של עו"ד גרודברג במועד עריכת הצוואה הינה רלוונטית ומן הסתם, אם וככל שהיה מגיש תצהיר לתגובתו, יש יסוד סביר מאוד להניח כי היה נשאל על כך.

35. נוכח האמור לעיל ונוכח הוראת סעיף 8 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה 1995, המסמיכה את בית המשפט לענייני משפחה לחתור אחר האמת והצדק, נחה דעתי כי יש לקבל את הבקשה, בהסתייגויות שיהא בהן להגן על פרטיותו של המשיב בעניינים שאינם שייכים או רלוונטיים לבקשה שבפני.

36. למען הסר ספק, אינני קובע דבר וחצי דבר על אודות משקלה של הראיה, אם וככל שתתקבל מאת החברה הסלולארית. למותר לציין כי משקלה של הראיה ייקבע בהתחשב בעובדות ובנתונים שיתבררו בפני ביחס לאותה ראה.

37. למרות שנעתר אני לבקשה, לא אוכל לעשות צווים כנגד צדדים, אשר לא היו משיבים בבקשה. מושכלות יסוד כי בית המשפט לא ייתן צווים כנגד צדדים שלישיים, בלית שניתן להם יומם ובלית שהתאפשר להם להעלות טיעוניהם ולקיים אחר זכותם הטבעית להליך הוגן.

38. לאור כל האמור לעיל, הריני להורות כדלהלן:

א. ניתן בזאת צו המורה לכל חברת סלולר למסור לבית המשפט מידע בדבר מספר הטלפון הסלולארי שהיה רשום על שם מר י. ק, נכון ליום 5.8.2004.

ב. ניתן בזאת צו המורה לכל חברת סלולר להודיע לבית המשפט האם בהתאם לנתונים שבידיהם ובהתאם לאיכון מכשיר הסלולארי של מר י. ק, שהה המכשיר בטווח נקודת השידור והקליטה (אנטנה) הקרובה למשרדו של עו"ד גרודברג ביום 5.8.2004. במידה והתשובה חיובית, מבוקש לדעת טווחי זמן של השהייה הנ"ל.

ג. יש להגיש פסיקתא לחתימתי ובה תצוין כתובת משרדו של עו"ד גרודברג נכון ליום 5.8.2004.

ד. נוכח התוצאה אליה הגעתי, מצאתי לנכון לחייב את המשיב בהוצאות ההליך בסך כולל של 10,000 ₪.

ניתן היום, כ' טבת תשע"ב, 15 ינואר 2012, בהעדר הצדדים.

